

[Aksel Larsen.]

nødt til at dække sit behov for importvarer til industri og til dels også landbrug fra fællesmarkedet, som nok hylder det kapitalistisk-liberalistiske princip, men hvor dette domineres af de store koncerner og monopoler. Dette har man ofret alt for lidt opmærksomhed, så også her er der grund til yderligere undersøgelser og overvejelser, før afgørelse træffes.

Fællesmarkedets liberalistiske princip skal gælde overalt, kun ikke på de områder, der har Danmarks største interesse: landbrugets og landbrugsvarernes. Her er der simpelt hen tale om den skrappeste gang protektionisme, man har kendt, så det burde være uforståeligt, at dansk landbrugs ledere i den grad kan anse fællesmarkedet for at være det forjættede land. I agitationen lokker de med de højere landbrugsvarerpriser i fællesmarkedet, og det gør jo rapporten også, selv om den ikke som hr. Anders Andersen lover landbrugerne en samlet sikker indtægtsfremgang på 2.400 mill. kr. årlig. Rapporten er dog klar over, at man må trække hjemmemarkedspriserne fra og desuden — hvis det er samfundets valuta-balance, man tænker på — også bidragene til landbrugsfonden og det stigende omkostningsniveau for al produktion i Danmark. Herefter opererer rapporten med en fremgang på 1.500 mill. kr. som slutsaldo.

Dette er gjort på grundlag af optimistiske beregninger over virkningerne og ud fra en opfattelse — men hvor sikker er den? — om, at landbrugseksportens mængde ikke kan komme i fare. Man synes at se bort fra, at landbrugsvarernes bevægelse principielt skal reguleres over et stift system med fastsatte og ensartede priser, og man glemmer, at dansk landbrugs konkurrencevåben ved siden af kvaliteten hedder priserne. Vi kan jo simpelt hen producere kvalitetsvarerne billigere end andre. Dette konkurrencevåben slås os af hænde i fællesmarkedet, og jeg ved ikke, om man har overvejet mulighederne for, at en engelsk indtræden i fællesmarkedet kunne bevirke, at England dækker og bliver nødt til at dække en væsentlig del af sit levnedsmiddelbehov fra andre fællesmarkedslande, f. eks. Frankrig.

Fællesmarkedets landbrugsordninger er grundlæggende baseret på en meget høj korpris, der bliver basis for al anden pro-

duktions omkostninger, hvilket dels afgørende vil påvirke dansk landbrugs produktion og struktur, dels bevirke, at eksport til tredjelande kun kan ske med betydelig eksportstøtte. Hertil har det nuværende fællesmarked landbrugsfonden, hvortil betydelige midler indkommer gennem de afgifter, der pålægges importerede landbrugsvarer — det er jo især disse afgifter, der bringer dansk landbrug så betydelige tab. Landbrugsfondens indtægter af importafgifterne kommer i alt væsentligt fra afgifterne på importen fra Danmark. Hvis Danmark kommer ind, bliver der en dobbelt følge: afgifterne til landbrugsfonden falder, og behovet for eksportsubsidier stiger, fordi Danmark vil have et betydeligt eksportbehov ud over sin afsætning til fællesmarkedet. Hvis dette skal tilgodeses, må der tilføres landbrugsfonden store midler over skatterne. Det er muligt, at fællesmarkedslandene vil være villige til at forøge skatteudskrivningen for at støtte den danske landbrugseksport — tro det, hvem der vil — men den mulighed foreligger måske også, at man vil foretrække at begrænse eksportsubsidierne ved at nedsætte landbrugsvarerpriserne. I så tilfælde er imidlertid bunden slået ud af såvel hr. Anders Andersens som rapportens beregninger.

Den fri bevægelighed skal ikke blot omfatte varer — undtagen landbrugsvarer — men også kapital og arbejdskraft. Der skal være fri adgang til at udøve erhvervsvirksomhed i andre lande, herunder adgang til at erhverve fast ejendom. Hvad dette sidste angår, har vi med overraskelse hørt markedsministerens på rapporten byggede konklusion, at til værn for Danmarks jord på danske hænder synes der umiddelbart kun at være behov for beskyttelse af danske naturområder. Man kan blive rystet ved en sådan letsindighed og overfladiskhed. Ved ministeren og embedsmændene da ikke, at landbrugsjord i vort sydlige naboland er i nogenlunde dobbelt så høj pris som herhjemme, og at faren for tyskeres køb af danske bondegårde derfor er noget yderst reelt, hvis vi skulle komme ind i fællesmarkedet med dets regel om adgang til fri erhvervsudøvelse? Ved ministeren det ikke, så kan han hos de danske sydslesvigere få at vide, hvilken interesse der alene i Sydslesvig er hos tyske såvel landbrugere som